

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi beş sürekli, on geçici üyeden oluşuyor. Beş sürekli üye: ABD, İngiltere, Fransa, SSCB'nin yerini alan Rusya Federasyonu (RF) ve Çin Halk Cumhuriyeti'dir. On geçici üye ise iki yıllığına Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından seçilir. Almanya önümüzdeki iki yıl için seçilenler arasındadır.

Dışişleri Bakanı Maas, güçler dengesindeki önemli değişiklikler sonucu Almanya'nın da Brezilya ve Hindistan ile birlikte Güvenlik Konseyi'nin sürekli üyeleri arasında bulunması gerektiğini belirtti. Almanya'nın bu talebi yeni değil ama mevcut sürekli üyeler tarafından uygun bulunmuyor.

Güvenlik Konseyi sürekli üyelik bileşimi İkinci Dünya Savaşı'nın sonucunu yansıtır. ABD, İngiltere, Fransa, SSCB (ardından RF) savaşı kazanan ülkelerdi, bunlara Çin eklenmiştir. Almanya ise 1989'a kadar bölünmüş ve savaşı kaybetmiş bir ülke olarak dışarıda kalmıştı.

BM'in kurulmasından sonra geçen yaklaşık 70 yıl içinde güç dengesi değişti. Almanya belirgin olarak İngiltere ve Fransa'dan daha güçlü bir ülkedir. Bu gücü öncelikle ekonomik ve politik olarak değerlendirmek gerekir, askeri olarak Almanya bu iki ülkeyle karşılaştırıldığında daha zayıftır.

Ekonomik olarak güçlenen ülkenin askeri olarak da buna uygun düzeye yükselmesi 20. yüzyılın ortasına kadar geçerliydi. Sıçramalı bir ekonomik gelişmeyle ilerdeki ülkelere yetişen gerideki ülkenin bu gelişmesi askeri alana da yansıyor ve dünyanın yeniden paylaşılması savaşı gündeme geliyordu. Hiçbir ülke kaybedeceği baştan belli olan savaşa girmeyeceğine göre, ekonomik güçteki eşitlenmenin askeri güçteki yaklaşık eşitlenmeye yansması zorunluydu.

Günümüzde belirgin olarak farklı bir durum karşısındayız. Almanya tartışmasız olarak ekonomik bakımdan İngiltere ve Fransa'dan büyük bir güçtür ama diğerleri gibi nükleer bir güç değildir. Fransa gibi önemli bir silah satıcısı olmakla birlikte askeri olarak ondan zayıftır.

Almanya dünyanın her tarafına yayılmış dış yatırımları ve ikili ilişkileriyle politik olarak da her yerde hazır ve nazırdır denilebilir.

Almanya'nın Güvenlik Konseyi'ne sürekli üye olarak BM kararları üzerinde veto hakkı kazanmayı talep etmesi anlaşılabilir. Dikkat çeken Hindistan ve Brezilya'nın durumudur.

Bu iki ülke iki büyük bölgesel güçtür, alt emperyalist olarak da tanımlanabilirler.

Hindistan 1,4 milyar nüfusuyla dünyanın ikinci kalabalık ülkesidir. Hint Okyanusu gibi dünya ticareti için stratejik önem taşıyan bir bölgeyi kontrol etmektedir. Bilgisayar teknolojisinde önemli ülkedir ve nükleer güce sahiptir. Nüfusun büyük bölümünün kırsal alanda yaşaması ve büyük yoksulluk, bu özelliklere sahip olmasını engellemiyor.

Hindistan dünyanın en büyük göçmen işçi sayısına sahiptir (17 milyon) ve bunların her yıl gönderdikleri havalelerle büyük döviz girdisi sağlamaktadır.

Brezilya ise askeri olarak güçlü olmakla birlikte konumu Hindistan ile karşılaştırılmaz. Brezilya çok sayıda Latin Amerika ülkesine yatırım yapan (doğrudan sermaye ihracı) bir ülkedir. Denilebilir ki, bu bölgede Brezilya'nın kesinlikle karşı olduğu bir oluşumun hayata geçmesi zordur.

Venezüella ve Bolivya bu bölgede IMF'ye alternatif olacak bir banka kurmak istediler ama Brezilya'nın karşı koymasından sonucu hayata geçiremediler. Venezüella'nın özellikle Chavez dönemindeki ekonomik gücü dikkate alındığında, Brezilya'nın engelleme potansiyeli daha iyi anlaşılır.

Brezilya da alt emperyalist ülke statüsüne girmektedir.

Bunların arkasından gelen ülke Güney Afrika'dır. Bu ülke, Büyük Sahra'nın güneyinde kalan Afrika'nın büyük bölümünün ekonomik ve askeri denetimcisidir denilebilir. Hemen her ülkeye

yönelik sermaye ihracı vardır. Askeri olarak güçlüdür. Angola'da MPLA ile UNITA arasında yıllarca süren iç savaşta Güney Afrika ABD adına ve UNITA tarafında bu savaşa karışmıştı. Küba da diğer tarafı desteklemişti.

Güney Afrika alt emperyalizmi konusunda özellikle İngilizce çok sayıda araştırma bulabilirsiniz.

Bunların ardından Türkiye gelmektedir. Türkiye, Güvenlik Konseyi'ne sürekli üye olmak istiyor. Erdoğan'ın "dünya beşten büyüktür" belirlemesi de bunu ifade eder. Güçler dengesi değişmiştir, beş ülke dünyayı denetleyemez, bölgesel güçler ortaya çıkmıştır ve bunların da Güvenlik Konseyi'nde sürekli olarak temsil edilmesi gerekir.

Afrika yatırım yönünden dünyanın başka bölgelerine göre daha boş bir alandır. Fransa'nın eski sömürgelerinin bulunduğu kıtadan büyük oranda çekilmesi ve bağımsızlığını yeni kazanan devletlerin yükselmesi kıtayı doğrudan yatırımlar bakımından cazip duruma getirmiştir. Afrika'da en fazla faaliyet gösteren dört ülke şunlardır: Çin, Brezilya, Hindistan ve Türkiye.

Türkiye merkezli firmalar sadece Afrika'da değil başka ülkelerde de yerel firmaları satın alarak pazara giriyorlar. Arçelik'in Pakistan'daki büyük bir beyaz eşya firmasını alması örneklerden birisidir. Dünyanın altıncı büyük nüfusuna sahip bu ülkede büyük pazar vardır. "Biz artık Türkiye'ye sığmıyoruz" belirlemesi Koç Holding'e aittir.

Tanzanya'daki büyük demiryolu projesini Türkiye'den bir firmanın kazanması ve kıtada sürekli artan yatırımlar başka örnekler olarak verilebilir.

Dünya çapında 250 en büyük müteahhitlik firmasının 2017 rakamlarına göre yaklaşık beşte biri Türkiye'dendir ve bunlar dünya çapında faaliyet göstermektedir.

Türkiye'nin silah ihracatında dünya sıralamasındaki yerinin sürekli yükseldiğini de eklemek gerekir. Garip görülebilir ama rakamlar ortadadır: Türkiye'nin son beş yılda en fazla silah sattığı ülke Türkmenistan'dır, ardından Birleşik Arap Emirlikleri gelmektedir.

Almanya Güvenlik Konseyi'nde sürekli üye olursa, ardından Brezilya ve Hindistan gelecektir. O zaman Güney Afrika ve Türkiye'nin talebinin daha yüksek sesle tekrarlanacağı söylenebilir.